

Szabó T. Anna: Az ajándék (részlet)

Csípős sötét volt, mikor Anna felébredt. Az ajtó előtt nyüszített a kutya. Az unokája összekucorodva aludt mellette, a dunna levegőssé duzzadt kettejük melegétől. Ahogy megmozdult, hogy felkeljen, megint nyilallni kezdett a dereka: Jancsika éjjel minden fordulásnál lehúzta róla a paplant. Szeretett volna felpattanni, hogy megetesse Morzsát, de már megint csak az asztalba kapaszkodva tudott felállni. Nem fogom én ezt bírni, gondolta közben.

Zsuzsika két éve, nyolcvankettőben szökött Németországba, hír is csak ritkán és titokban jöhetett felőle. Azóta Anna nevelte a kisfiút a toldott-foldott kolozsvári házacska szoba konyhájában. Nem panaszkodott senkinek. Hatvan évig némán viselt mindent, de ezen a télen, amióta beállt a fagy, éjjel is ébren tartotta a gond, hogy kitől kérhetne annyit, amiből kihúzzák ketten tavaszig. Egy ötévesnek nem lehet elmagyarázni, mért nincs Mammónak pénze, hogy az özvegyi nyugdíjból csak puliszkára futja, és itt van ez az öreg kutya is, szegény. Anna virágokat és zöldséget termelt a tenyérnyi kertben, piacozott, tyúkokat tartott, szvettert kötött bérbe, és kínjában még nyelvórákat is adott feketén egy utcabeli szakmunkástanulónak, aki diplomás tanárt nem tudott megengedni magának, és persze gyanús is lett volna, hogy mit akarhat azzal a némettel, ha úgyse mehet vele semmire.

Kibotorkált a konyhába, elkínlódott a gyufával, kivette a kamrából a fél üveg tejet, lábasba töltötte, egy keveset a dermedt puliszka maradékára öntött, vitte kifelé a kutyának. Egy mondóka Eins, zwei, Polizei /Drei,vier,Offizier /Fünf,sechs,Alte Hex' /Sieben,

és csak most értette meg, hogy az erőszakról és a fájdalomról, az öregségről és a halálról szól, pedig hogy nevettek rajta mindketten annak idején, amikor megtanította Zsuzsinak! Anna csak a konyhanyelvet ismerte a németből, amennyit az első férjétől, egy szász fiútól másfél év boldog házasság alatt megtanulhatott. Hans váratlanul hagyta ott a négy hónapos babával, pénz és lakás nélkül – a bajnokság után nem jött haza, nem is jelentkezett soha többet. Talán Zsuzsi miatta vágyott el innen? Megtalálta-e már vajon az apját? Azt üzente, kapott munkát egy utazó társulatnál, egyelőre apró szerepeket. Pedig itthon híres volt, még az állambiztonságiak is beleszerettek állítólag.

Zörgést hallott a szobából, megnyikordult a szekrényajtó, aztán meghallotta a suttogást: Pólimóli, megtaláljuk, ne félj! Pólimóli Jancsika láthatatlan barátja volt, csak azt lehetett tudni róla, hogy lány, és hogy puha. Miért kotorásznak együtt a sötétben?

Megfázol! – lépett be, és a villanyt is felkapcsolta nyomatékkal.

Jancsika nagyon megijedt. (...)